

Луценко Анастасія Юріївна, Носенко Дарина Олександрівна,
студенти групи 301-ЕО

Карпенко Євгенія Анатоліївна,

кандидат економічних наук, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

(Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА РЕМОНТ ТА ПОЛІПШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Основні засоби в процесі експлуатації псуються, зношуються морально та фізично. З метою відновлення їхніх властивостей і запобігання передчасному виходу з ладу проводять поточні та капітальні ремонти, модернізацію основних засобів. Для цілей обліку важливим є чітке усвідомлення різниці між поточним ремонтом та поліпшенням основних засобів.

Бухгалтерський облік витрат на поліпшення і ремонт основних засобів регулюється підпунктами 14 - 15 НП(С)БО 7 [1]. Разом з тим в ньому не наведено чітке визначення понять ремонт, модернізація, модифікація тощо.

Під поліпшенням у стандарті розуміється модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція об'єкта, що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта. Такі витрати включаються до складу первісної вартості основних засобів

Прикладами поліпшення основних засобів є:

- модифікація, модернізація об'єкта основних засобів з метою подовження терміну його корисної експлуатації або збільшення його виробничої потужності;
- заміна окремих частин устаткування для підвищення якості продукції (робіт, послуг);
- впровадження ефективнішого технологічного процесу, що дозволить зменшити первісно оцінені виробничі витрати;
- добудова (надбудова) будівлі, що збільшить кількість місць (площу) будівлі, обсяги та/або якість виконуваних робіт (послуг) чи умови їх виконання.

Іншою категорією, яка виділяється стандартом [1] є витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання. До таких витрат відносять проведення технічного огляду, нагляду, обслуговування, ремонту тощо. Вони включаються до складу витрат.

Рішення про характер і ознаки ремонтних робіт (тобто на що вони спрямовані: на підтримку чи поліпшення) приймається керівником підприємства з урахуванням результатів аналізу існуючої ситуації й істотності таких витрат

Витрати на ремонти основних засобів обліковують на рахунках 23 "Виробництво", 91 "Загальновиробничі витрати", 92 "Адміністративні витрати", 93 "Витрати на збут", 94 "Інші витрати операційної діяльності" залежно від того, де їх використовують: у виробництві, при реалізації продукції, в житлово-комунальному господарстві чи соціально-культурній сфері, і на збільшення вартості об'єктів не відносять.

Процес поліпшень (модернізації) основних засобів відображається в два етапи:

— накопичуються суми витрат документами накопичення витрат («Надходження товарів і послуг», «Вимога-накладна», «Звіт виробництва за зміну» і ін.);

— по закінченню виконання робіт з модернізації списується накопичена сума

витрат документом «Модернізація та ремонт ОЗ» на об'єкт основних засобів.

Види ремонтів та поліпшення основних засобів графічно зображено на рис. 1.

Рис. 1. Види ремонтів та поліпшення основних засобів

Як і інші операції, всі витрати на ремонти та поліпшення основних засобів повинні оформлятися документально. Передача основних засобів на ремонт оформлюється Актом передачі на ремонт, реконструкцію і модернізацію основних засобів, а отримання їх з ремонту - Актом приймання відремонтованих, реконструйованих основних засобів. Саме в цьому документі зазначається кількість, вартість і загальна сума матеріалів, оприбуткованих після ремонту, реконструкції, модернізації.

Схему відображення ремонту та модернізації в обліку наведено на рис. 2.

Рис. 2. Відображення ремонту та модернізації основних засобів в обліку

Література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення:01.10.2022).

2. Коба О.В, Колеснік Є.В. Проблеми обліку витрат на ремонт та поліпшення основних засобів. Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність: *Мат-ли міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. молодих учених, студентів та аспірантів*, 11.06.2020 р. Полтава: Нац. ун-т ім. Ю. Кондратюка, 2020. С. 158-160.